

การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

Assessment of the Project for Developing an Environment that Promotes Learning for
Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2

สุจิตรา ป่องโกเซ

Sujitra Pongkose

โรงเรียนบ้านปึกหมู, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2

E-mail: sujitabee2017@gmail.com, Tel: 0895751812, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7751-9121>

Received 22/08/2022

Revised 24/08/2022

Accepted 26/08/2022

บทคัดย่อ

สภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคงและสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอ ทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย การประเมินโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการประเมิน 1) เพื่อประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต 2) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน คือ ครูผู้สอนจำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คนและนักเรียนจำนวน 31 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 73 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 5 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ พบว่า (1) ผลการประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการ

[541]

Citation: สุจิตรา ป่องโกเซ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

.....
ดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ; สภาพแวดล้อม; การเรียนรู้

Abstract

The learning environment is an important factor in the development of the quality of educational management. An educational institution with secure and clean classrooms, laboratories, and sufficient learning resources to enable students to live happily and safely will contribute to their success in their studies. The objectives of this project assessment were 1) to assess the project to develop an environment that promotes learning for students in four aspects, namely, context, inputs, process, and output, and 2) to inquire about students' opinions on the implementation of the project to develop an environment that promotes student learning for students, and 3) to inquire the opinions of parents on the implementation of the project to develop an environment that promotes student learning for students. The sample groups used in the assessment were 3 teachers, 8 basic education committees, 31 students, and 31 parents, a total of 73 people. The instrument used to collect the data was a questionnaire of 5 estimation scale types. The statistics used to analyze the data consisted of percentages, mean, and standard deviation. The project evaluation results found that 1) the result of an assessment of the project for developing an environment that promotes learning for students of Ban Pak Moo school, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2 according to the opinions of teachers and the basic education committees overall, it's at a high level 2) the results of the questionnaire for the opinions of students towards the implementation of the project to develop an environment that promotes student learning for students of Ban Pak Mu school, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2, overall, it's at a high level, and 3) the results of the questionnaire for the opinions of parents towards the implementation of the project to develop an environment that promotes student learning for students of Ban Pak Mu school, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2, overall, it's at a high level.

Keywords: Project Evaluation; Environment; Learning

[542]

บทนำ

การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคงและสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอ ทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 1-7) การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียน เป็นการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดี จะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา ได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีงามแก่นักเรียน นักศึกษา ทางด้านสื่อการเรียนการสอน นั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษา เพื่อนร่วมชั้นเรียน อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เหล่านี้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จากสภาพต่างปัญหาต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะนิสัยการรักษาและจัดสภาพแวดล้อมไปเผยแพร่สู่ครอบครัวและชุมชนได้ (ทรรศนีย์ วรหาคำ, 2554: 2) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการศึกษาเพราะจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ที่น่าไปเรียน และไปทำงาน นำมาซึ่งความรู้และประสบการณ์ต่างๆ การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน ต้องกำหนดให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของสังคม ซึ่งตลอดในระยะที่อยู่ในโรงเรียนสภาพแวดล้อมต่างๆ ย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน รวมทั้งอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของโลกผันแปรไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาประเทศในทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558: 1) สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจนเป็นการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาที่มีการศึกษาเรื่องพันธุกรรมทำให้คนแตกต่างกันแล้วยังมีอิทธิพลอื่นๆ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและควรหาวิธีจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นเพราะว่าเด็กทุกคนมีความแตกต่างกันจะเรียนได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม (ชัยณรงค์ เทิดวิฒนศักดิ์, 2557: 17-18) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติยา โพธิสาเกตู และ รัชชัย จิตรนนท์ (2561 : 54) เสนอแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้วยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบัน ปลูกฝังนักเรียนถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียน จัดการอบรมให้ความรู้

[543]

Citation: สุจิตรา ป้องโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายเพื่อสอดส่องดูแล และกระจายข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ กำหนดบุคลากรครูให้เป็นผู้นำด้านการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมและ กำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล สุขุมมิตร กอมณี (2562 : 30-31) ได้นำเสนอรูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านบริบทประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน เป้าหมาย หลักการและวัตถุประสงค์ ด้านปัจจัย นำเข้าประกอบด้วย การจัดการศึกษา องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย การกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน การสร้างและจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ด้านผลผลิตประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และผลย้อนกลับประกอบด้วย ข้อมูลจากการสะท้อนการเรียนรู้และผลการประเมินทักษะ ผู้เรียน ขณะที่ พระครูใบฎีกาณพล ชูโตศรี (2562 : 192) วิจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติใน สถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะการจัดสภาพแวดล้อม มีความสำคัญต่อบรรยากาศและความรู้สึกของครู นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งคนอื่นๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษาที่มี บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมไม่ดี จะทำให้นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกที่ไม่ค่อยดีต่อ สถานศึกษา แต่ถ้าสถานศึกษามีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะทำให้นักเรียน นักศึกษา อยากไป สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้สึกต่อสถานศึกษาด้วย

โรงเรียนบ้านปึกหมูก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2520 มีเนื้อที่ทั้งหมด 22 ไร่ 2 งาน 25 ตารางวา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งสิ้น ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 43คน จากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี พบว่า สภาพชุมชน เป็นชุมชนชนบท มีรายได้น้อย ผู้ปกครองส่วนมากมีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเฉลี่ย แต่สภาพ ชุมชนเป็นบุคคลที่ย้ายถิ่นฐานมาจากต่างถิ่นมาตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ร่วมกันประกอบการเป็นชุมชนที่นับถือศาสนา 2 ศาสนา ความสมัคสมานสามัคคีกันในการทำกิจกรรมต่างๆ จึงมีน้อย และมักแยกกลุ่มกันทำ แต่การมีส่วนร่วม กับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการศึกษาและให้ความช่วยเหลือทางโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี การมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนมากจะมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนงบประมาณ ประเภทการ บริจาคเพื่อปรับปรุง พัฒนาตามแผน โครงการที่โรงเรียนจัดขึ้นเป็นครั้งคราว และได้รับการสนับสนุนจากภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรท้องถิ่น การร่วมวางแผนและข้อเสนอแนะจากกรรมการ สถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และจัดภูมิทัศน์ในโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนโดยทั่วไปไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และไม่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อพัฒนา สภาพแวดล้อมและบรรยากาศโรงเรียนให้เหมาะสมขึ้นกว่าปัจจุบัน และสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขต

[544]

Citation: สุจิตรา ป่องโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.

วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School,

NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

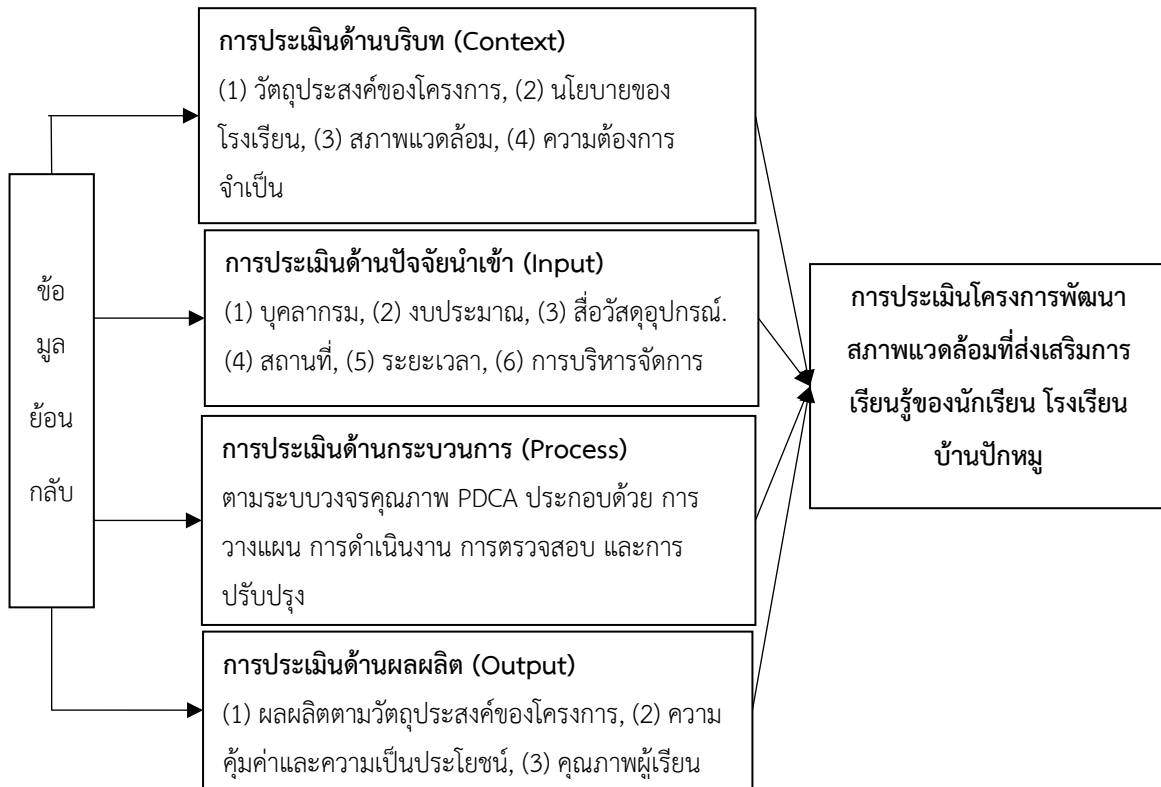
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงได้จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน เพื่อร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และร่วมกำหนดโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปากหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการที่แท้จริง จึงจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการ เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่า จะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปอย่างไร ยกเลิกหรือปรับขยายการดำเนินโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียน บ้านปากหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปากหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
3. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปากหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินโครงการครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ตามแนวความคิดของ Stufflebeam (2007: 259) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา: การประเมินโครงการครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ต่างๆ 2) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ 3) สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินการภายในโรงเรียนที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 73 คน ประกอบด้วย

[546]

Citation: สุจิตรา ปองโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปักหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

2.1 ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 คน (ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา) ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 นักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 31 คน เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน) ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการประเมินโครงการ: ระยะเวลาในการประเมินโครงการ ปีการศึกษา 2562

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการ 2) ด้านผลผลิต 3) ด้านบริบทและ 4) ด้านปัจจัยนำเข้า รายละเอียดรายด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านบริบท (Context) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 10 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของนักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน และวัตถุประสงค์ของโครงการเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของสถานศึกษาส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

[547]

Citation: สุจิตรา ป่องโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 17 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการ รองลงมาคือ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอในการดำเนินงานตามโครงการ และสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการมีความพร้อมเหมาะสมและเพียงพอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การช่วยเหลือด้านงบประมาณจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินงาน (Do) 2) ด้านการวางแผน (Plan) 3) ด้าน การตรวจสอบ (Check) 4) ด้านการปรับปรุง (Action) รายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1.3.1 ด้านการวางแผน (Plan) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ และระดับมาก 10 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ศึกษาศาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวางแผนงานโครงการ รองลงมาคือ จัดประชุมสร้างความตระหนัก ชักจูงความเข้าใจ ความจำเป็นของโครงการแก่ครูผู้สอนและนักเรียน และการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอย่างชัดเจน เหมาะสมส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ

1.3.2 ด้านการดำเนินงาน (Do) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ และระดับมาก 5 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ มีความชัดเจน และอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณค่าใช้จ่ายในโครงการให้ถูกต้อง มีความสะดวก รวดเร็ว

1.3.3 ด้านการตรวจสอบ (Check) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามระยะเวลาที่กำหนด รองลงมาคือ การสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ และการประเมินผลการดำเนินงานของกิจกรรมตามโครงการ ตามระยะเวลาที่กำหนด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบงบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างสม่ำเสมอ

[548]

Citation: สุจิตรา ป่องโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.

วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School,

NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

1.3.4 ด้านการปรับปรุง (Action) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 4 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นำผลจากการประเมินโครงการมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาสถานศึกษาต่อไป รองลงมาคือการปรับปรุงและแก้ไขขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และการนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปรับปรุงการดำเนินงานโครงการส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การเผยแพร่ผลการประเมินโครงการไปสู่สถานศึกษาอื่น ๆ

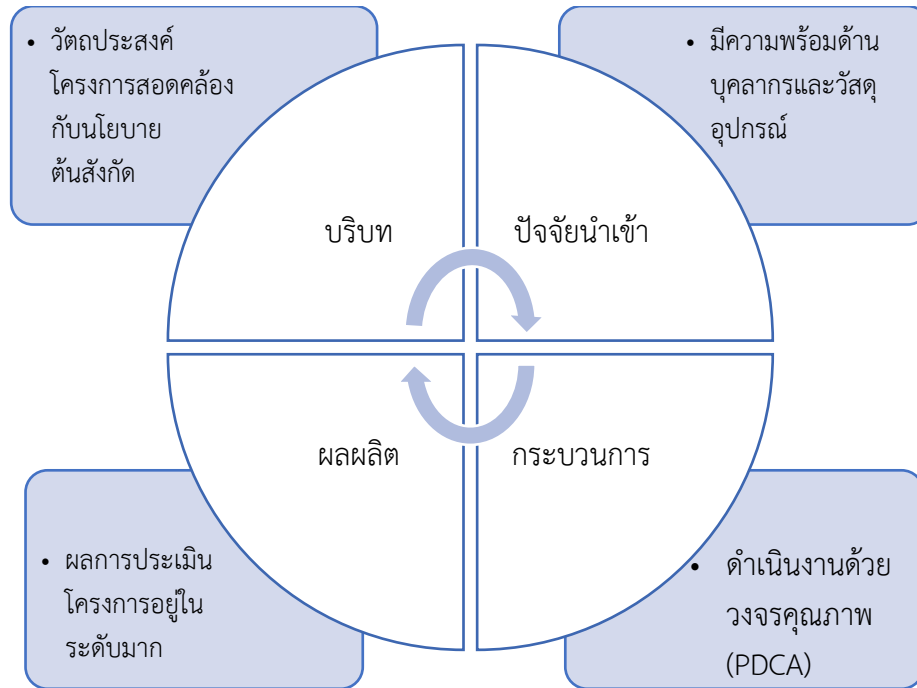
1.4 ด้านผลผลิต (Product) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ และระดับมาก 25 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โครงการโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการดำเนินงานตามโครงการที่คุ้มค่า รองลงมาคือ ห้องเรียนสะอาด มีระเบียบเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนเรียนและสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ได้ และผู้บริหารมีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงประโยชน์และการใช้สอยอย่างคุ้มค่าส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ และระดับมาก 20 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บรรยากาศภายในสถานศึกษาร่มรื่น อบอุ่น ปลอดภัย น่าเรียนขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างที่กิจกรรมร่วมกัน และห้องเรียนทุกห้องไม่ร้อนอบอ้าวอากาศถ่ายเทได้ดีมีแสงสว่างเพียงพอส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการในทุกระดับ

3. ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 16 ข้อ และระดับมาก 16 ข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เมื่อสิ้นสุดโครงการ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมร่มรื่น สวยงาม น่าดู เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้รองลงมาคือ เมื่อสิ้นสุดโครงการสถานศึกษามีสภาพอาคารเรียนอาคารประกอบมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย น่าอยู่ เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้ และผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับผล

การดำเนินงานโครงการ ส่วนข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ

ผลจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 สังเคราะห์เห็นเป็นผังมโนทัศน์ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 สมฤทธิ์ผลของโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

จากภาพที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เริ่มต้นจากการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดที่ต้องการให้สถานศึกษาพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านบุคลากร อาคารสถานที่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้ จึงได้นำเทคนิคการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคนิค PDCA ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และผลจากการประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า การดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการดำเนินการตามโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีความพร้อมในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ มีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้ด้านผลผลิตประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสำเร็จ นิมปल्ली (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ผลการประเมินพบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก กัลยาณี ลีสุรพงศ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโครงการการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึกจังหวัดกระบี่ โดยรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และ นัฐราพร พิษญากร (2561 : บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดลุ่ม ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านบริบท (Context) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอีกทั้งโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของนักเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งของสถานศึกษาเหมาะสมกับการพัฒนาสภาพแวดล้อม สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ทำให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับ พิกุล อนันตนานนท์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลปะ

[551]

Citation: สุจิตรา ป่องโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

นครศรีธรรมราช ผลการประเมินพบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ โดยครูพบว่า การประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความเหมาะสมของความต้องการจำเป็นของผู้เกี่ยวข้อง และ จริยา เครือทอง (2556: บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินผลโครงการการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่งสู่อาเซียนในโรงเรียนเทศบาล 3 ยุวบูรณ์บำรุงเทศบาลเมืองหนองคายจังหวัดหนองคายผลการประเมินโครงการพบว่า ด้านบริบท การประเมินวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่งสู่อาเซียนในโรงเรียนเทศบาล 3 ยุวบูรณ์บำรุงมีความเหมาะสมและความสอดคล้องวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีความพร้อมในการดำเนินโครงการ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการ ร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ มีงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้เพียงพอ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัย เอื้อต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับสำเร็จ นิ้มปลื้ม (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ พบว่าโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในโรงเรียนมีการติดตามประเมินผล แก้ปัญหา และการพัฒนาของการดำเนินงาน และบุคลากรมีจำนวนเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก โครงการห้องเรียนคุณภาพ งบประมาณของโครงการมีความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และโครงการพัฒนาห้องสมุด การดำเนินงานมีวิธีดำเนินงานที่เหมาะสม และมีการนำวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก และกัลยาณี ลีสุรพงศ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า การดำเนินการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานที่สนับสนุนโครงการ ลำดับรองลงมา คือ การบริหารจัดการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความพร้อมของบุคลากร

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษามีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ PDCA มีขั้นตอนการทำงานที่ระบุอย่างชัดเจน โดยเริ่มจาก 1) ด้านการวางแผน (Plan) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษา ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ

และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวางแผนงานโครงการ ประชุมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันแสดงความคิดเห็น วางแผนร่วมกันในการพัฒนาสภาพแวดล้อม มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ สำหรับการดำเนินงานโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อนิเทศ ติดตาม ประเมินผลโครงการ 2) ด้านการดำเนินงาน (Do) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการ กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ มีความชัดเจน อบรมครูผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ประสานงานหน่วยงานภายนอก มาร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการตรวจสอบ (Check) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามระยะเวลาที่กำหนด มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการสรุปผลและประเมินผลการดำเนินโครงการและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน แจ้งต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ 4) ด้านการปรับปรุง (Action) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษานำผลจากการประเมินโครงการมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา นำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาปรับปรุงการดำเนินงานโครงการอย่างเหมาะสม เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับสำเร็จ นิมปल्ली (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินกระบวนการพบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียน มีความเห็นต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ พบว่าโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในโรงเรียน มีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานและมอบหมายงาน มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก โครงการห้องเรียนคุณภาพ มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการและการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน และระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก และโครงการพัฒนาห้องสมุด มีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานและมอบหมายงาน และการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กัลยาณี สีสรรพ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า การดำเนินการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การนำผลการประเมิน มาปรับปรุงและ พัฒนา (A) การติดตาม การประเมินผล (C) การวางแผน (P) และการดำเนินงาน (D)

1.4 ด้านผลผลิต (Product) ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ โครงการโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการดำเนินงานตามโครงการที่คุ้มค่า ส่งผลให้ผลการดำเนินงานตามโครงการ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สภาพแวดล้อมของห้องเรียน อาคารเรียน บริเวณสถานศึกษามี

[553]

Citation:

สุจิตรา ปองโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

ความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีต้นไม้และสวนหย่อม อาคารเรียน อาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย เหมาะสมกับการใช้งาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ห้องน้ำห้องสุขาถูกสุขลักษณะ เพียงพอ บรรยากาศและ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้น มีความสุขในการมาโรงเรียน สอดคล้องกับ สำเร็จ นิมปल्ली (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญผล การศึกษาพบว่า ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นต่อโครงการใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ พบว่าโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในโรงเรียน ผลการ ดำเนินงานมีประโยชน์ต่อชุมชน และสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ยั่งยืน อยู่ในระดับ มาก โครงการห้องเรียนคุณภาพผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และผลการดำเนินงานเป็น ประโยชน์ต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก และโครงการพัฒนาห้องสมุด สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน และ แหล่งเรียนรู้ให้ยั่งยืน และผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะ บรรยากาศภายในสถานศึกษาร่มรื่น อบอุ่น ปลอดภัย น่าเรียนขึ้น อาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง ห้องเรียนอากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างเพียงพอ มีที่พักผ่อนสำหรับนักเรียน มีจุดบริการน้ำดื่มเพียงพอ ต่อความต้องการ นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างที่อยู่โรงเรียน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ สำเร็จ นิมปल्ली (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ พบว่าโครงการพัฒนา คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง สภาพแวดล้อมสถานที่ทั่วไป อยู่ในระดับมาก

3. ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อสิ้นสุดโครงการ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม ร่มรื่น สวยงาม น่าดู เหมาะต่อการจัดการเรียนรู้สภาพอาคาร เรียน อาคารประกอบมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย น่าอยู่ สำเร็จเป็นรูปธรรมผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับผลการ ดำเนินงานโครงการ มีความเห็นว่าโครงการนี้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ควรจัดต่อเนื่องทุกปี

[554]

Citation: สุจิตรา ปองโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.

วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School,

NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

สอดคล้องกับสำเร็จ นิมปल्ली (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐกิจบูรณาการเพื่อผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง ห้องเรียนมีความสะอาด เป็นระเบียบ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลจากการประเมินโครงการด้านบริบท พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการให้จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีความเหมาะสมและควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ควรประสานและร่วมมือกับชุมชน องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2 ควรส่งเสริมการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยควรมีการประเมินผลตามสภาพจริง โดยควรมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินโครงการครั้งต่อไป

ผลจากการประเมินโครงการด้านกระบวนการ พบว่า ในกระบวนการดำเนินงานโครงการต้องมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนโครงการโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนร่วมกันและควรหาแนวทางหรือวิธีการต่างๆ มาประเมินโครงการที่ต้องการเน้นคุณภาพหรือส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรนำข้อมูลและผลจากการประเมินโครงการในครั้งนี้ มาร่วมวิเคราะห์วางแผนการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ และหาแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าเดิม

2.2 ควรประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการใช้รูปแบบการประเมินชนิดอื่น เช่น รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมายของ ไทเลอร์ (Tyler) ครอนบาค (Cronbach) เคิร์กแพทริก (Kirkpatrick) เป็นต้น

[555]

Citation:

สุจิตรา ปองโกเซ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School, NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี ลีสุรพงศ์. (2558). รายงานการประเมินโครงการการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่. กระบี่: โรงเรียนบ้านเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่.
- กิตติยา โพธิสาเกตุ และ ชัชชัย จิตรนนท์. (2561). การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ภายใน
สถานศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรสังคมมณฑลท่าแร่ หนองแสง. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม.18 (2),
พฤษภาคม-สิงหาคม 2561.
- จรรยา เครือทอง. (2556). รายงานการประเมินผลโครงการการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่ง
สู่อาเซียนในโรงเรียนเทศบาล 3 ยุวบูรณ์บำรุงเทศบาลเมืองหนองคายจังหวัดหนองคาย. โรงเรียนเทศบาล 3
ยุวบูรณ์บำรุงเทศบาลเมืองหนองคายจังหวัดหนองคาย.
- ชัยณรงค์ เทิดวัฒน์ศักดิ์. (2557). สภาพแวดล้อมทางการเรียนในคณะสาธารณสุขศาสตร์. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงศนีย์ วรार्คาค่า. (2554).การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม
สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นัฐราพร พิษญากร. (2561). รายงานการประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนวัดลุ่ม. นนทบุรี : โรงเรียนวัดลุ่ม.
- พระครูใบฎีกาณชิต ชูโตศรี. (2562). อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. 10 (1), มกราคม-มิถุนายน 2562.
- พิกุล อนันตนาถ. (2556). การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏ
ศิลป์นครศรีธรรมราช.นครศรีธรรมราช :วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล.
กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติฉบับที่12พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำเร็จ นิมปल्ली. (2555). การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุต
บำเพ็ญ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเศรษฐบุตบำเพ็ญ
- สุขมิตร กอมณี. (2562). โมเดลการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาควันตภาพ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.
วารสารศึกษาศาสตร์. 30 (3), กันยายน-ธันวาคม 2562.
- Stufflebeam and Shinkfield. (2007). Evaluation Theory, Models and Applications. John Wiley and Son, Inc.

[556]

Citation:

สุจิตรา ปองโกษ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านปึกหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.
วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 541-556.

Pongkose, S., (2022). Assessment of the Project for Developing and Environment that Promotes Learning for Students of Ban Pak Moo School,
NongKhai Primary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 541-556;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.74>